

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Гурбик Юрій Юрійович

к.н.держ.упр., доцент

Дьоміна Олена Михайлівна

Магістрантка

Мелітопольський державний педагогічний

університет імені Богдана Хмельницького

м. Мелітополь, Україна

Анотація: у науковій публікації розглянуто сучасні проблеми фінансування закладів охорони здоров'я в Україні. Встановлено, що серед українських науковців які досліджують дану тематику поширеною є точка зору, що основною проблемою фінансового забезпечення системи охорони здоров'я в Україні є недостатнє бюджетне фінансування.

Ключові слова: охорона здоров'я, проблеми фінансування, заклади охорони здоров'я, медична реформа.

Вступ. В умовах здійснення медичної реформи в Україні, особливої важливості набувають питання забезпечення сфери охорони здоров'я достатніми фінансовими ресурсами, оскільки саме вони безпосередньо впливають на результати, які будуть отримані у процесі реалізації та після завершення реформи [1, с. 142]. А тому визначення проблем фінансування закладів охорони здоров'я в Україні є важливою і актуальною тематикою.

Мета роботи. Визначити сучасні проблеми фінансування закладів охорони здоров'я в умовах здійснення медичної реформи в Україні.

Методи дослідження. Для досягнення мети наукового дослідження на різних етапах було використано методи: логічно-абстрактний, теоретичного узагальнення, аналіз та синтез, індукція і дедукція.

Результати та обговорення. Ґрунтовний та комплексний аналіз вітчизняної наукової літератури та джерел, дає підстави стверджувати, що багато дослідників виокремлюють основну проблему фінансового забезпечення закладів галузі охорони здоров'я в Україні, а саме - недостатнє бюджетне фінансування (Д.О. Гомон [2, с. 125], С. М. Гончарук., С. В Приймак., Л. Я Даниляк [3, с. 193], О. В. Солдатенко [1, с. 143] та ін.).

Ми погоджуємося з науковою думкою Д. О. Гомон, яка зазначає, що «саме недостатність виділених державою коштів на галузь спричиняє зменшення обсягу безоплатного медичного обслуговування, «затягування» проведення капітального ремонту приміщень медичних закладів, оновлення обладнання, порівняно низьку заробітну плату медичного персоналу» [2, с. 124]. Загалом основні сучасні проблеми фінансування закладів охорони здоров'я в Україні наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Сучасні проблеми фінансового забезпечення закладів охорони здоров'я в Україні

Автор, джерело	Перелік проблем
Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції реформи системи фінансування охорони здоров'я» від 30.11.2016 року	<ol style="list-style-type: none"> 1. Катастрофічна фінансова незахищеність пацієнтів. 2. Низька якість та ефективність надання послуг. 3. Неефективне витрачання бюджетних коштів [4].
Т. Д. Сіташ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Система фінансування галузі здійснюється за кодово-бюджетним принципом і не прив'язана до наданих послуг. 2. Дуже низький рівень позабюджетного фінансування; 3. Неефективне використання наявних ресурсів [5, с. 166].

<p>В. Галайда, А. Гук</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Недостатнє фінансування галузі охорони здоров'я, яке проявляється, крім усього іншого, ще й значними особистими видатками громадян на медичні послуги. 2. Відсутність визначеного законодавством та нормативно-правовими актами переліку послуг, які повинні надаватись громадськими закладами охорони здоров'я безоплатно при кожному даному рівні фінансування цих закладів. 3. Відсутність зв'язку між фінансуванням громадських закладів охорони здоров'я і кінцевими результатами їх роботи. 4. Неможливість ефективного управління обмеженими ресурсами в умовах існуючої системи постатейного фінансування громадських лікувально - профілактичних закладів [6, с. 16-17].
-------------------------------	---

Саме тому для вирішення зазначених проблем (недоліків) у 2015 році Кабінет Міністрів України ініціював трансформаційну реформу системи охорони здоров'я з метою поліпшення стану здоров'я населення та забезпечення фінансового захисту від надмірних витрат «з власної кишені» шляхом підвищення ефективності, модернізації застарілої системи надання послуг та покращення доступу до якісного медичного обслуговування [7].

Реформа фінансування системи охорони здоров'я України передбачає три етапи: початковий, або підготовчий етап (2016–2017), етап запровадження (2017–2018) на рівні первинної медичної допомоги (сімейні лікарі, педіатри, терапевти), та заключний етап (2019–2020) на рівні амбулаторних спеціалістів (кардіологи, отоларингологи, гастроентерологи тощо) [8, с. 94].

Висновки. Таким чином, у системі охорони здоров'я накопичена ціла низка проблем її фінансового забезпечення, що заважають важливій сфері суспільного життя, перетворитися у визначальний ресурс соціально-економічного розвитку та призводять до погіршення стану здоров'я населення України. Тому державна політика України у сфері охорони здоров'я повинна невідкладно вирішувати сучасні проблеми фінансування закладів охорони здоров'я та створити ефективну модель їх фінансового забезпечення, яка б

враховувала не тільки позитивний світовий досвід, а й особливості та реалії розвитку системи охорони здоров'я в нашій державі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Солдатенко О.В. Сучасний стан правового регулювання фінансування сфери охорони здоров'я України. *Фінансове право*. 2018. №2. С. 142-147
2. Гомон Д.О. Проблеми фінансування сфери охорони здоров'я в Україні. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2014. №3. С.124-126
3. Гончарук С. М., Приймак С. В., Даниляк Л. Я. Сучасний стан і проблеми фінансування установ охорони здоров'я в Україні. *Бізнес Інформ*. 2016. №1. С. 190-194
4. Про схвалення Концепції реформи фінансування системи охорони здоров'я України : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2016р. № 113-р / Кабінет Міністрів України. URL: <http://https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1013-2016-%D1%80#Text> (дата звернення: 22.11.2020).
5. Сіташ Т. Д. Фінансування системи охорони здоров'я в Україні: тенденції та реформування. *Механізм регулювання економіки*, 2012. № 1. С.164-169
6. Досвід країн Європи у фінансуванні галузі охорони здоров'я. Уроки для України / За заг. ред. В. Черненка та В. Рудого. Київ: Академпрес, 2002. 112 с.
7. Україна: огляд реформи фінансування системи охорони здоров'я 2016–2019. Спільний звіт ВООЗ та Світового банку. URL: https://www.euro.who.int/data/assets/pdf_file/0018/425340/WHO-WB-Joint-Report_UKR_Full-report_Web.pdf?ua=1 (дата звернення: 20.11.2020).
8. Кириченко А.В. Медична реформа та запровадження обов'язкового медичного страхування. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. 2018. Вип. 284. С. 92-97.